
ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Общият поглед върху правно-политическата същност и предназначението, върху утвърдените принципи и многообразието от форми на институцията омбудсман дава основание за заключението, че тази институция вече се е утвърдила като съществена гаранция в защита на човешките и преди всичко – на конституционните права и свободи. **Нейното по-нататъшно развитие ще налага усъвършенстване на практиката и на конституционните и законодателните решения, като обобщава и анализира практиката.** Най-вероятно търсенията ще се движат в полето на дилемите: държавна и/или обществена, изборна и/или назначаема, с пряко санкциониращо и/или с посредническо въздействие, в защита на конституционните права на гражданите и/или на авторитета и реформата на държавната администрация и пр.

Без да се надценяват силата и въздействието на институцията омбудсман, очевидно тя е заредена с възможности, които ѝ дават перспектива в процеса на утвърждаване на демократичния и правов характер на модерната държава. За развитието на Република България в тази посока – към утвърждаването на демократична и правова държава, повеля на деня, но и стратегическа ориентация, очертана в Конституцията на страната, въвеждането на тази институция не е робуване на модна тенденция, а адаптиране и най-пълноценно използване на един вече утвърден в световната практика контролен и правозащитен механизъм .

Въвеждането и утвърждаването на институцията и в рамките на Европейския съюз, както и нейното нормативно уреждане в проекта на Конституция за Европа, очертава чрез присъединяването на България към Европейския съюз двойна защита на правата на българските, в перспектива – и европейски граждани.